Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Нидерландия

1 Какви са различните видове мерки?

Какви са различните видове мерки?

Има два вида мерки: временни мерки и обезпечителни мерки.

Временните мерки са мерки, предхождащи съдебното решение по производството по същество. Постановеното от съда решение в производството по същество може да потвърди временната мярка или да я отмени.

Обезпечителните мерки са мерки, предназначени да гарантират, че длъжникът ще изпълни своите задължения. Тези мерки позволяват на кредиторите да се предпазят срещу риска да не получат дължимото им.

Съдът може да наложи временни и обезпечителни мерки върху имуществото на длъжника. Кредиторът има право по закон да поиска налагане на определени мерки преди постановяване на решението по главния иск и дори преди образуване на производството, което има за цел да защити правата, които могат да бъдат упражнявани едва след постановяването на решението. С това се цели да се предотврати възможността ответникът да попречи на упражняването на правото на кредитора, например чрез продажба на вещи, последващото им укриване, предаване или обременяването им с право на задържане или ипотека.

1.1 Временни мерки

Временни мерки могат да бъдат наложени в производство, образувано специално с цел тяхното постановяване, или във висящо производство по същество.

При бракоразводните дела се прилагат специални правила за налагане на временни мерки.

1.2 Обезпечителни мерки

А. Обезпечителен запор (*conservatoir beslag*)

Съдът може да даде на кредитора разрешение да запорира имуществото на длъжника с оглед да се запази имуществото, докато не бъде установено претендираното от лицето налагащо запора, право.

Има четири вида запор:

Запор за събиране на вземания (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Имуществото се запорира, след като съдът е установил наличието на парично вземане.

Запор върху движимо имущество или доставка на стоки (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). В този случай запорът се налага на длъжника, за да се гарантира запазването на правата на собственика или бенефициера при доставката на стоките.

Запор между съпрузи преди произнасяне на съдебното решение (*conservatoir marital beslag*). Единият от съпрузите, който иска развод, законна раздяла или прекратяване на съпружеската имуществена общност, може да наложи този вид запор, с цел да предотврати преместване на вещите от общността, преди да се направи разпределението.

Запор за обезпечаване на доказателства (*conservatoir bewijsbeslag*). Целта на този вид запор е да се защитят доказателствата.

Б. Отговорно пазене

Тази мярка се отнася предимно за случаи, в които е налице риск от преместване на запорираните вещи. По искане на лицето, налагащо запора, съдът разпорежда запорираните вещи или вещите, които предстои да бъдат запорирани, да бъдат предадени на депозитар, който се определя от съда.

Отговорното пазене може да бъда разпоредено независимо от запора.

В. Поставяне под управление

Имущество, което е предмет на спор за собствеността, може да бъда поставено под управление от съда. Например: когато е налице спор относно правото на доставка на дружество. Запор или отговорно пазене на стоките на дружеството може да възпрепятства извършването на неговата търговска дейност. Управителят може да управлява дружеството в очакване на производството.

Г. Запечатване и описване на имущество

С разрешението на районния съд (*kantonrechter*) вещи, които не са част от наследство или определена съвместно притежавана собственост, могат да бъдат запечатани от нотариус. Не е необходим адвокат. Мярката се използва рядко. Тя може да бъде поискана например от наследници, преживял съпруг/съпруга или регистриран партньор, изпълнители на завещанието и лица, които имат (ограничено) право да споделят съвместно притежаваната собственост.

Искането за разпечатване също се подава в районния съд.

По искане на горепосочените лица, наред с другото, районният съд може да разпореди да се изготви опис на имуществото от нотариус. Не е необходим адвокат. Мярката служи за определяне на размера (и стойността) на наследството. Молбата може да се подаде заедно с искането за запечатване или разпечатване. Мярката включва кратко описание на всички активи и задължения по имота, а по искане на някоя страна — оценка на стойността на движимото имущество. Ако страните не успеят да се споразумеят относно определянето на сертифициран(и) оценител(и), такъв се назначава от нотариус.

1.3. Предварително изпълнение

Ако е необходимо, съдът може да обяви решението си за подлежащо на предварително изпълнение във всички възникнали случаи, освен ако не е определено друго от съда или от естеството на делото. Ако не е предвидено по закон, предварителното изпълнително основание трябва да бъде поискано от ищеца. Съдът не може да се произнесе за това служебно.

Съдебно решение, което е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, може да влезе в сила незабавно дори ако срещу решението са подадени възражение, жалба или касационна жалба. Изпълнителното основание може да обхваща цялото съдебно решение или част от него.

Съдебното решение може да бъде изпълнено и без да е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, въпреки че неговото изпълнение може да бъде спряно с подаването на жалба. Ако съдебно решение е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, неговото изпълнение може да бъде продължено или дори да започне след подаването на жалба срещу съдебното решение.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

А. Запор

Запор се налага с разрешението на съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки. Молбата за разрешение се изготвя от адвокат. Съдията може да разчита по принцип на твърденията на заявителя. По принцип длъжникът не се разпитва. Обикновено съдебното решение се издава още същия ден. В случай на паричен иск съдията определя размера, за който се предоставя разрешението. Съдията може да разпореди предоставянето на обезпечение за възможни щети, причинени от запора.

Запорът се налага чрез призовка, връчена от съдебен изпълнител. На лице, налагащо запор, за което впоследствие е установено, че е наложило погрешно запор, може да му бъде разпоредено да плати щетите.

Процедурата за искане на запор води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (http://www.rechtspraak.nl/), разходи, направени за наемане на адвокат (http://www.advocatenorde.nl/), и възнаграждение на съдебен изпълнител (http://www.kbvg.nl/).

Б. Отговорно пазене

Отговорното пазене се разпорежда по искане на страната, налагаща запор от съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки. Страната, на която е наложен запор, и всички други заинтересовани страни свидетелстват, освен ако това не е възпрепятствано поради неотложни обстоятелства. Това решение не подлежи на обжалване. Съдът може да разпореди предоставянето на обезпечение.

Съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, може да разпореди отговорно пазене отделно от запора.

Процедурата за искане на отговорно пазене води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (http://www.rechtspraak.nl/), разходи, направени за наемане на адвокат (http://www.advocatenorde.nl/), и възнаграждение на съдебен изпълнител.

В. Поставяне под управление

По искане на заинтересована страна съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, поставя оспореното имущество под управление. Мярката не е свързана с налагането на какъвто и да е запор. Всеки запор, наложен върху имуществото, не ограничава правомощията на управителя. Мярката може да обхваща вещи от всякакъв вид, движимо или недвижимо имущество и права на собственост. Управлението е предимно в интерес на това да се гарантира продължаващо управление от независима трета страна на стоки на дружества, например в хода на производството.

Процедурата за искане за поставяне под управление води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (http://www.rechtspraak.nl/), разходи, направени за наемане на адвокат (http://www.advocatenorde.nl/), и възнаграждение на управителя.

Г. Временни мерки

Временно производство може да се проведе напълно независимо от производството по същество и не е необходимо да бъде последвано от такова.

Съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, разполага с компетентност да наложи временни мерки по всички въпроси, когато е необходимо. Съдията в районния съд също разполага с компетентност в случаите, в които той постановява решението в производството по същество. Освен обичайната териториална компетентност, съдът, в чийто район на компетентност трябва да се вземе мярката, има допълнителна компетентност. Всяко решение или забрана, което може да бъде поискано в рамките на производството по същество, може да бъде поискано във временно производство. Парични искове могат да бъдат допуснати съгласно определени условия (вж. 2.2.).

В производство пред съдията, който разглежда молби за временни мерки, ищецът трябва да бъде придружен от адвокат. Ответникът може да бъде придружен от адвокат. В производства пред съдия от районния съд страните могат да продължат без адвокат. Разпитът е устен и неофициален Обикновено решението се постановява след няколко седмици. Съдът може да определи служебно, че временната мярка подлежи на предварително изпълнение. „Временно“ означава, че решението е законно обратимо. Във всяко производство по същество може да бъде постановено различно решение.

Тази процедура води до следните разноски: такса за регистрация в съда (http://www.rechtspraak.nl/), възнаграждение на съдебен изпълнител (http://www.kbvg.nl/), и за ищеца — разноските, направени за наемането на адвокат (http://www.advocatenorde.nl/).

Временни обезпечителни мерки могат да бъдат постановени и във висящи производства по същество, като се прилагат за времетраенето на съдебния процес. Поисканата временна мярка трябва да бъде свързана с иска в главното производството. Тази процедура се използва рядко.

В бракоразводни дела временните разпоредби се изискват за времетраенето на процедурата и за определен период след това. Примери са: семейното жилище, вещите, предназначени за ежедневна употреба, издръжката на децата, която единият съпруг трябва да плати на другия.

Тези мерки се изискват с отделна молба, преди бракоразводното дело, докато то тече и дори след него, до момента, в който се преустанови тяхното действие. Устната фаза на производството трябва да се проведе не по-късно от третата седмица след подаване на молбата, като съдията ще се произнесе възможно най-скоро.

Тази процедура води до следните разноски: такса за регистрация в съда (http://www.rechtspraak.nl/) и разноските, направени за наемането на адвокат (http://www.advocatenorde.nl/).

Д. Предварително изпълнение

В обикновени производства с връчване на призовки съдът може, въз основа на молба от страна на ищеца, да обяви цялото съдебно решение или части от него за подлежащо на предварително изпълнение, освен ако от съда или от естеството на делото не е определено друго. Той може да разпореди предварителна изпълняемост, при условие че се предостави обезпечение. Декларация за предварителна изпълняемост може да се подаде по собствена инициатива във временно производство. Същото важи и за производства въз основа на молба.

2.2 Основни условия

А. Запор

Молбата трябва да съдържа определена информация: естеството на запора, който следва да бъде наложен, и правото, на което се позовава вносителят на молбата, а в случай на паричен иск се посочва и съответният (максимален) размер. Освен това в зависимост от вида на запора, който следва да бъде наложен, трябва да се покаже дали опасенията за присвояване са основателни или не. Не е необходимо да е налице неотложен интерес.

Б. Отговорно пазене

В случай на молба от лице, налагащо запор, не се изисква неотложност. Във временното производство обаче, ищецът трябва да има неотложен интерес. Не трябва да се доказват опасения от присвояване.

В. Поставяне под управление

Това включва временно производство, така че ищецът трябва да има неотложен интерес. Не трябва да се доказват опасения от присвояване.

Г. Временни мерки

Във временното производство ищецът трябва да има неотложен интерес, съдът преценява интересите на страните и предвижда с решението налагане на временни мерки. Неотложният интерес на ищеца не трябва да почива на обстоятелствата, свързани с ответника. Искът може да бъде обжалван или оспорван. По отношение на допустимостта на парични искове във временни производства се прилагат по-строги изисквания. Неотложният интерес на ищеца е подложен и на допълнителен контрол, а при претегляне на интересите рискът от невъзможност за погасяване — който може да доведе до отказ от облекчения — също ще трябва да се вземе под внимание. Във всички окръжни съдилища временните производства за събиране на дългове са възможни при безспорни вземания или вземания, които не могат да бъдат основателно оспорени, произтичащи от споразумение по отношение на доставени стоки и/или предоставени услуги.
Изискванията относно оспоримостта или неотложността на делото не се прилагат за временни мерки в бракоразводно дело и друго производство по същество. Опасенията от присвояване също са без значение.
Д. Предварително изпълнение
Не се прилага.

3 Предмет и естество на тези мерки?

Целта на обезпечителните мерки е положението за запазване на правата (на правна защита) да се поддържа *де факто* или *де юре*. Целта на временните мерки е да се създаде *де факто* или *де юре* положение, преди да се произнесе решение в производството по същество.

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

А. Запор
По принцип запор е възможен за всякакъв вид вещи, с изключение на активи, предназначени за обществени услуги, и вещите, посочени в член 447, член 448 и член 712 от Гражданския процесуален кодекс (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Част от заплатите и други искове за периодични плащания не са допустими за запор. Запор може да бъде наложен и върху ограничено право или върху дял в актив. В този случай правилата за налагане на запор върху такива активи са приложими *с необходимите изменения* (член 707 от Гражданския процесуален кодекс).
Б. Отговорно пазене
Движимо имущество, което не е регистрирано имущество.
В. Поставяне под управление
Всички вещи, по отношение на които е оспорено правото.
Г. Временни мерки
Всички видове вещи могат да бъдат предмет на иск във временно производство или на временен иск в производството по същество.
Д. Предварително изпълнение
Не се прилага.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

А. Запор
Последиците от налагането на запор са, че запорираните активи за обезпечени. Страната, на която е наложен запор, няма да може да продава, предава, обременява с тежест или отдава под наем имуществото и т.н. Тази невъзможност да се разполага с имуществото е относителна; тя има ефект само във връзка с лицето, на което наложено запор. В случай на налагане на запор върху дълг задълженото лице също трябва да се въздържа от каквото и да е последващо плащане или предаване по друг начин на имот. Въпреки това *добросъвестно* придобиващата трета страна е защитена при определени условия. В случай на налагане на запор върху дълг задълженото лице е длъжно да заяви какво дължи от името на страната, на която е наложен запор. Изтеглянето на вещи, върху които е наложен запор, е наказуемо.
Б. Отговорно пазене
Изтеглянето на вещи, които са предадени на отговорно пазене и върху които е наложен запор, е наказуемо.
В. Поставяне под управление
Управлението на вещите се прехвърля на управителя.
Г. Временни мерки
Спазването често се прилага с помощта на периодични финансови санкции.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

А. Запор
При постановяване на решение за налагане на запор съдът винаги трябва да определя срока, в рамките на който трябва да се подаде исковата молба в главния иск. Ако все още няма висящ главен иск, съдът определя срок в разрешението за налагане на запор от поне осем дни след налагането на запора, в рамките на който трябва да се предяви главният иск. Само производства за получаване на изпълнително основание за плащане на вземането, за което е наложен запор като гаранция, могат да бъдат разглеждани като главен иск. Междувременно запорът може да бъде отменен от съда по искане на лицето, върху чиито вещи е наложен, или по искане на друга заинтересована страна. Ако определеният от съда срок е превишен, запорът се прекратява.
Запорът става изпълним веднага щом лицето, налагащо запор, получи подлежащо на изпълнение изпълнително основание и това основание е връчено на страната, върху която е наложен запор (а в случай на налагане на запор върху дълг и на третата страна).
Ако исковата молба в главния иск е необратимо отхвърлена, запорът се прекратява. Запор може да бъде отменен по искане на страната, върху която е наложен запорът.
Б. Отговорно пазене
Отговорното пазене може да бъде отменено от съдията, който разглежда молбите за временни мерки по искане на всяка заинтересована страна във временното производство. Този съдия определя, ако е необходимо, на коя страна следва да бъде поверено имуществото. Вдигане на запора, на който се основава отговорното пазене, води до отмяна на отговорното пазене. В този случай депозитарят предоставя имуществото на страната, на която е наложен запорът. След като страната, която има правото на собственост, е определена в съдебно решение, което е окончателно или подлежащо на предварително изпълнение, депозитарят предава имуществото на това лице.
В. Поставяне под управление
Ако искът в главното производство все още не е предявен в съда, той трябва да бъде внесен в определен от съда срок. Ако този срок бъде превишен, управлението се преустановява.
След като страната, която има правото на собственост, е определена в съдебно решение, което е окончателно или подлежащо на предварително изпълнение, управителят предава имуществото на това лице. Управлението се отменя чрез съвместно решение между страните, или въз основа на искане на едната от тях, от съдията, който разглежда молбите за временни мерки.
Г. Временни мерки
Временните мерки се прилагат, докато съдът се произнесе с решение в производството по същество.

Съдията по временното производство може също да ограничи периода на валидност на мерките или да ги определи при условието, че производството по същество се образува в рамките на определен срок. Временните разпореждания, постановени в производството по същество, също се прекратяват, ако главният иск е преждевременно приключен.
Временните разпореждания в бракоразводно дело продължават да бъдат в сила за определен период след развода. Те могат да бъдат изменени или отменени. Временни разпореждания, издадени преди бракоразводното дело, се прекратяват, ако молбата за развод не е подадена в рамките на четири седмици след решението за определяне на временни разпореждания.
Д. Предварително изпълнение
Апелативният съд може да спре принудителното изпълнение. Спирането може да се постигне и чрез изпълнително производство.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Общи правила
Срещу съдебно решение могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.
Възражение може да се подаде в съда, който е приел неприсъственото съдебно решение, от страна, осъдена задочно, в рамките на четири седмици (променливо начало).
Жалба (в размер, който не надхвърля 1750 EUR) може да се подаде в апелативния съд, от загубилата страна, в рамките на три месеца от датата на постановяване на решението.
Касационна жалба може да се подаде във Върховния съд на Нидерландия (*Hoge Raad der Nederlanden*) от загубилата страна, в рамките на три месеца от датата на постановяване на решението на първа или по-висша инстанция, или при обжалване.
Възможно е подаването на жалба срещу решение до апелативния съд и касационна жалба до Върховния съд на Нидерландия.
Жалба се подава от заявителя или заинтересованите страни, които участват в производството, в рамките на три месеца от дата на постановяване на съдебното решение, а от други заинтересовани страни — в рамките на три месеца след уведомяването им за съдебното решение.
Касационна жалба може да се подаде от страни, които се явяват в някое от предишните съдилища, в рамките на три месеца от дата на постановяване на съдебното решение.
Тези средства за правна защита имат ефект на спиране на принудителното изпълнение, освен ако съдебното решение не е обявено за подлежащо на предварително изпълнение.
А. Запор
Срещу разрешение за налагане на запор не е позволено обжалване пред по-висша инстанция (член 700, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). Лицето, налагащо запора, може да подаде жалба, а впоследствие — касационна жалба срещу решение за отхвърляне на иска.
Б. Отговорно пазене
Ако по искане на лицето, налагащо запора, е разпоредено отговорно пазене, не се допуска обжалване срещу решението пред по-висша инстанция. Заявителят може да подаде жалба, а впоследствие — касационна жалба срещу отхвърляне на иска.
Срещу временно съдебно решение могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.
В. Поставяне под управление
Срещу решение, поставящо имуществото под управление, могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.
Г. Временни мерки
Срещу временни разпореждания, разпоредени във временно производство или в производството по същество, могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба. Не се допуска жалба или касационна жалба срещу временни разпореждания, постановени в бракоразводно дело.
Д. Предварително изпълнение
Ако съдебно решение не е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, това все още може да стане при обжалване или касационно обжалване, или чрез изпълнително производство. Ако съдебно решение е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, апелативният съдия може да спре принудителното изпълнение. Това не е възможно при касационно обжалване. Спиране може да се постигне и чрез изпълнително производство.

Последна актуализация: 09/02/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.